

Bohater nauki.

Ogólny podziw budzi prof. Matteucci, który mimo ogromnego niebezpieczeństwa nie opuszcza swego stanowiska w obserwatorium na Wezuwiuszu. Siedzi on tam bez środków żywności, zapisuje każdy ruch, sygnałami ostrzega okolicę w krytycznych chwilach. Obserwatorium samo jest kupą gruzów, gdyż kamienie z wulkanu biją w budynek z najbliższego sąsiedztwa. Korespondent berlińskiego „Lokal-Anzeigera“ opisuje swoją rozmowę z profesorem w następujących słowach:

„Prof. Matteucci powrócił właśnie z wycieczki ku czeluściom wulkanu, które wylewają lawę w stronę Torre del'Annunziata. Strumień ten długi na 4½ kilometra, płynie trzema ramionami i zwrócił się we wtorek po południu w stronę miasteczka Annunziata, od którego dzieli go jeszcze tylko przestrzeń jednokilometrowa. Prof. Matteucci odkrył świeże powstałe rozpadliny, które w przeciągu godziny mogą spowodować powstanie nowych strumieni lawy.

— W nocy ze soboty na niedzielę — mówił profesor — rozpętał Wezuwiusz wprost wszystkie swe podziemne siły. Deszcz popiołu i kamieni szalał w połączeniu z niesłychanie gwałtowną burzą. Bomby lawy uderzały o ściany zabudowań obserwatorium, które dopiero co odniosło znaczne uszkodzenia wskutek trzęsienia ziemi. Sądziłem, że nadchodzi już ostatnia godzina; dałem więc rozkaz do wymarszu.

Podobnie jak kapitan ostatni opuszcza tonący okręt, tak Matteucci wyszedł ostatni z zagrożonego obserwatorium i przepędził noc w najbliższej, głębiej położonej chacie wieśniaczej. W poniedziałek wczesnym rankiem powrócił wraz z całym personelem znowu na swój posterunek.

— Wtedy to nadeszły chwile — opowiadał prof. Matteucci — kiedy wszyscy znajdowaliśmy się między życiem a śmiercią. Często biegłem myślami ku mej rodzinie, która dręczy się obawą o mój los. Trzeba było jednak wytrwać na stanowisku, obserwować i przestrzegać, by ratować od zguby tysiące egzystencji ludzkich“.

Korespondent widział aparaty, które pokazują, że Wezuwiusz długo jeszcze będzie czynny. Rozmowa miała miejsce wśród łoskotu padających kamieni, szumu popiołu i huku grzmotów. Ciemność panowała zupełna; tylko chwilami błyskawice z wulkanu rozjaśniały horyzont.

Jeszcze jeden telegram Wilhelma II.

Ostatni telegram wysłał wszechwładca Niemiec do austriackiego ministra spraw zagranicznych hr. Agenora Gołuchowskiego. Brzmi on, jak następuje:

„W chwili, w której za zezwoleniem Pańskiego najlaskawszego Monarchy przesyłam hr. Welsersheimbowi wielką wstęgę orderu Czerwonego Orła, w dowód wdzięczności za jego skuteczne usługi w Algeiras, widzę się zniwolonym Panu z serca szczerze podziękować za niezachwiane poparcie moich zastępców. Był to piękny czyn wiernego sojusznika. Okazałeś się Pan świetnym sekundantem w „menzurze“ (t. j. pojedynku, według gwary niemieckich studentów) i możesz być Pan pewnym podobnych usług z mojej strony w podobnym wypadku.

W prasie wiedeńskiej wywołał ten telegram nawet poważne oburzenie. Z tonu depeszy wnioskowano słusznie, że cesarz Wilhelm uważa hr. Gołuchowskiego niejako za powolne swej woli narzędzie, sądząc choćby ze słowa — „sekundant“, że więc spełnia jeno jego rozkazy.

Hr. Welsersheimb, zastępca Austro-Węgier na konferencji w Algeiras, świeżo udekorowany wstęgą orderu Czerwonego Orła, wyświadczył Niemcom podczas konferencji niejedną przysługę, a działał jedynie wedle wskazówek hr. Gołuchowskiego. Cesarz Wilhelm obydwu nagrodił; hrabiego Welsersheimba, którego portret obok zamieszczamy, orderem, hr. Gołuchowskiego — telegramem dziękczynnym.

Rękawka na Krzemionkach.

W stronę mogiły Kraka dorocznym zwyczajem ciągnęły w t. zw. trzecie święto popołudniu takie tłumy z Krakowa, Podgórze i okolic, jak gdyby tam na Krzemionkach było do oglądania coś niesłychanego, czego ni potem ni przedtem nie dało by się widzieć, chociaż — nie mówiąc o obcych — każdy Krakowianin od dziecka zna doskonale wszystkie szczegóły dorocznego zwyczaju Rękawki... To jednak tradycja wiekowa pędzi tam tłumy we

wtorek po Wielkiejnocy i przeciwko tej pobudce nikt nie myśli występować, a tylko z biegiem czasu byłoby pożądaniem uszlachetnienie tego obchodu przez dawanie uczestnikom przyjemniejszej i urozmaiconej rozrywki godziwej z okazji tłumnego ich gromadzenia się w ten dzień pod mogiłą Kraka. Z naszej fotografii łatwo, kto nie był, wywnioskować, co tam za ścisk panował przed wieczorem po burzy, która kurz skropiła w południe pierwszym deszczem po długiej posusze.

Zagadki do nagrody.

Szarada.

Ułożyła H. Mokrzycka, Turbia.

Pierwsza — tej szukaj w abecadła rzędzie

Pomiędzy g—i z pewnością będzie.

Druga — to także sama litera

Sama w sobie nic nie zawiera,

Ale złączona z trzecią da nazwę człowieka,

Od którego każdy ucieka.

Całość — w Poznańskim krwawą zagwią świeci,

Ona morduje biedne polskie dzieci.

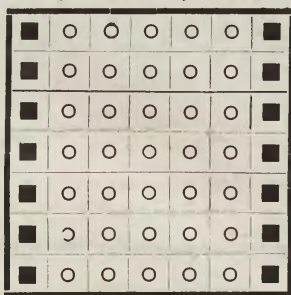
ZAGADKA.

Ułożył J. Robak, Kraków.

Z liter, tworzących słowa: wieszczki, Peru, hej, siew, fis, cement, rok, ster, fuga, syn — ułożyć nazwiska pięciu powieściopisarzy polskich.

Kryptograf.

Ułożył J. Robak, Kraków.

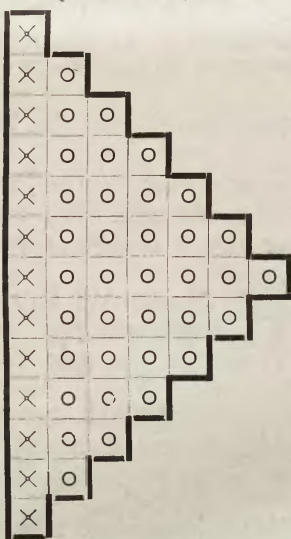

Kwadraciki i kółka zastąpić literami w ten sposób, aby początkowe litery powstałych siedmiu wyrazów, czytane z góry na dół, utworzyły nazwisko powieściopisarza polskiego, zaś litery końcowe, w tym samym czytane kierunku, tytuł jego najnowszej powieści.

Znaczenie wyrazów: 1. Jarzyna, hodowana u nas w ogrodach. 2. Roślina trawiasta, z której wyrabiają różgi. 3. Nowe srebro. 4. Ryba cierniopromienna. 5. Nieliczne plemię Indian, żyjące w Stanach Zjednoczonych. 6. Miasto we Francji, przez pewien czas siedziba papieża. 7. Znakomity historyk polski XIX. wieku.

Zagadka trójkątowa.

Ułożył J. Robak, Kraków.

Krzyżyki i kółka zastąpić literami w ten sposób, aby litery, oznaczone kropkami, utworzyły tytuł doskonałej sztuki G. Zapolskiej.

Znaczenie wyrazów: 1. Spółgłoska. 2. Zaimek. 3. Powieściopisarz polski. 4. Miasto i twierdza w północnej Serbii. 5. Wyspa na morzu Egejskim. 6. Powieść Prusa. 7. Imię kilkunastu książąt ruskich z rodu Rurkowiczów. 8. Słaby utwór literacki. 9. Dawny ciężarek apteczny, o wadze 35 gramów. 10. Miasto w gubernii piotrkowskiej w Królestwie polskim, słynne z olbrzymio tam rozwiniętego przemysłu. 11. Ptak, doskonale umiający gwizdać. 12. Pseudonim znanego piosenkarza K. Laskowskiego. 13. Spółgłoska.

Logograf.

Ułożył J. Robak, Kraków.

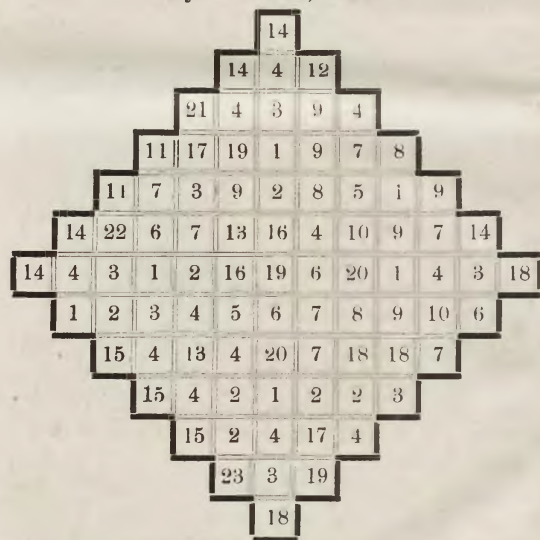
Ze zgłosek: a, a, a, a, an, ar, ba, bal, be, ca, ca, cen, ci, czech, czep, czyc, di, do, dor, dy, dyl, e, e, e, e, e, fe, form, ga, gli, go, gu, han, he, i, in, in, im, jew, jo, ka, ka, kał, kran, la, le, le, le, len, li, li, lo, lo, lo, łam, łun, man, me, mi, mi, mor, na, na, na, naj, nau, ni, ni, ni, nia, niaw, nie, nizm, no, o, o, o, o, on, pi, po, po, pold, pój, pre, rab, re, ręż, rium, rod, ry, sa, set, ski, spe, stro, sy, to, to, twin, ty, u, val, wa, wa, wal, wie, wiersz, za, zan, zod, zająk — ułożyć 39 wyrazów, których litery początkowe i końcowe, czytane z góry na dół, utworzą tytuły jedenastu utworów Juliusza Słowackiego.

Znaczenie wyrazów: 1. Mieszkaniec Arabii. 2. Miasto starożytności, znane z biblii. 3. Słynny wódz kartagiński. 4. Urzędnik w starożytnym Rzymie, czuwający nad bezpieczeństwem publicznym. 5. Miasto w Szwajcarii, w którym czas dłuższy przebywał Mickiewicz. 6. Imię męskie. 7. Imię męskie. 8. Mieszkaniec Litwy. 9. Imię żeńskie. 10. Miasto w Galicji, słynne z obrazu cudownej Matki Boskiej. 11. Słyn-

ny kompozytor, autor opery „Pajace“. 12. Bóg miłości u starożytnych. 13. Bohater poematu Mickiewicza. 14. Nazwa owadów jeden dzień tylko żyjących. 15. Kwiatek dawany zazwyczaj na pamiątkę. 16. Inaczej zasłona. 17. Pokój sypialny w klasztorach i konwiktach. 18. Sól, złożona z siarczanu potażu i glinki. 19. Znakomity kompozytor polski. 20. Pisarz ludowy polski. 21. Mieszkaniec Czech. 22. Inaczej złom. 23. Imię żeńskie. 24. Inaczej rząddek w książce. 25. Matka Hektora. 26. Roślina złożona. 27. Miasteczko w W. ks. Pozańskim. 28. Inaczej broń. 29. Środek leczniczy. 30. Tytuł jednej z najlepszych powieści Orzeszkowej. 31. Płyn do picia. 32. Instrument muzyczny. 33. Kierunek w malarstwie, stworzony w ubiegłym wieku przez Meneta we Francji. 34. Godność wysokiego urzędnika tureckiego. 35. Błotniste ujście rzeki. 36. Pewna część dłuższego opowiadania, zamknięta sama w sobie. 37. Słynny awanturnik i szarlatan z XIX. wieku. 38. Wyspa na oceanie lodowatym. 39. Wyrażenie łacińskie, znaczące dosłownie: w nadziei.

Arytmograf.

Ułożył J. Robak, Kraków.

W miejsce liczb wstawić litery w ten sposób, aby litery środkowe, czytane w pionowym i poziomym kierunku, utworzyły tytuł prześlicznej noweli H. Sienkiewicza.

Znaczenie wyrazów: 1. Spółgłoska. 2. Powieść Gawalewicz. 3. Imię żeńskie zdrobniałe; również tytuł większej noweli Sienkiewicza. 4. Jarzyna. 5. Wspaniały utwór Słowackiego. 6. Dwa imiona męskie. 7. Nowela Sienkiewicza. 8. Słynny ataman kozacki. 9. Generał i polityk francuski, przyjaciel Kościuszki z czasów walki za wolność Ameryki północnej. 10. Kapłan Apollina w Troi, uduszony wraz z dwoma synami przez węże, a umieszczony w przepięknej rzeźbie. 11. Rzeka we Francji. 12. Gatunek antylopy. 13. Spółgłoska.

Za dobre rozwiązanie wszystkich powyższych zagadek przeznacza Redakcja jako nagrodę wspaniały tort biszkoptowy z cukierni lwowskiej Jana Michalika w Krakowie.

Rozwiązanie zagadek z Nru 14.

Logograf.

KordelaS, rak, Orzeszkowa, len, Owad, Węgry, Aron, Monika, Andrejew, Unici, Deotyma.

Królowa Maud — Skandynawia.

Zadanie krzyżowe.

Wesoły nam dzień dziś nastał.

Arytmograf.

Ludwik Heller.

Kryptograf.

Eliza Orzeszkowa — Pan Graba, Ad astra.

Dobre rozwiązania nadesłali Pp: M. Kielmanowa Zakopane, Z. Bojkowa Belz, M. Arbeshauer Lwów, J. Ciszynski Rzeszów, F. Jeleński Nowy Targ, Siła Nowiczy Sokal, Z. Miłkowski Belz, J. Aleksandrowicz Kraków, J. Pompianka Kraków, J. Sulkowski Kraków, K. Święch Myślenice, B. Ramułtowa Jeżów, F. Kulesza Kraków, Z. Zukiewicz Sambor, J. Zehnirch Klimkówka, K. Fuchs Pecze-niżyn, K. Lassand Warszawa, Wł. Halkiewicz Czerhawa, J. Bobek Kraków, Z. Szymczakowska Kraków, J. Kulczyńska Kraków, J. Lipińska Wenecja, M. Oberska Grzegórzki, J. Wodziezłówna Gernakówka, M. Weimerowa Nowy Sącz, K. Jaroszkówna Nowy Sącz, N. Auerówna Podgórze, O. Piotrowska Kraków, K. Jaroszek Kraków, Z. Horos Leoben, Cytelnia polska Leoben, Wł. Nowiczy Wiśnicz, Bl. Pieterkiewiczowa Czerniowce, M. Cetera Dubiecko, J. Rodakowska Kulików, H. Karatnicka Nadwórna, A. J. Suwald Zarszyn, St. Fiałkiewiczowa Sądowa Wisznia, Fr. Kalita Gawłuszowice, E. Bogdalska Koropuż, M. Opolska Czarny Dunajec, Kuszeckiński Kraków, M. Gałuszkie Lwów, S. Samuelli Limanowa, St. Gajdeczka Sieniawa, E. Mroziński Mosty wielkie, J. Czechowicz Mikołajów K. Morawska Dynów, Al. Bocson Bóbrka, K. Kaczarowski Sanok, J. Zaruska Poronin, Urząd pocztowy Starzawa, A. Surowiecki Kraków, R. Orłowski Kraków, K. Jurkiewicz Tłumacz, H. Ulrych Malin, A. Zimer Mikulińce, Stow. „Gwiazda“ Rzeszów, Fr. Milk Żyrardów, J. Badura Rożdżeń, W. Żralski Podgórze, M. Rożański Gorlice, M. Świtlikowa Rzeszów, H. Mokrzycka Turbia, T. Domain Sanok, H. Zielińska Manajów, K. Chodkiewicz Zhydniów, Tow. „Zgoda“ Krosno, Fr. Niepokój Krosno, J. Dobrzańska Kołomyja, H. Plechawska Stanisławów, Wł. Karatnicki Worochta, St. Krzyżanowski Oświęcim, A. St. Bassara Niwiska, B. Meszyński Drohobycz, H. Michalska Łękawica, J. Wróbel Łękawica, J. Biegiński Sucha, M. Bossowska Bistoszowa, Prenumerujący w Kozach, E. B. Warszawa, A. Pukalski Andrychów, J. Kobylański Honiatyże, Julia Dobronoki Warszawa, A. Wiśniowski Sulimów, J. Popiel Buczac, A. Batko Lwów.

Nagrodę za dobre rozwiązanie wszystkich zagadek otrzymał przez losowanie p. Stanisław Krzyżanowski w Oświęcimiu. Prosimy o nadesłanie 72 halerzy na kosztą przesyłki.